

«Πάτερ, σοφέ Θεόφανες, διά τήν ὄντως ζωήν, τῆς παρούσης ἡλόγησας».

Αὐτούς τούς στίχους ἀκούσαμε πρό ὀλίγου νά ψάλλει ὁ ἱερός ὑμνογράφος γιά τόν ἐορταζόμενο προστάτη καί πολιοῦχο τῆς ἡρωικῆς καί μαρτυρικῆς μας πόλεως, ὅσιος Θεοφάνη, ἐγκωμιάζοντάς τον γιά τήν ἐπιλογή ζωῆς πού ἔκανε.

Τί εἶδους ἐπιλογή ἔκανε ὁ ὅσιος Θεοφάνης, ὥστε νά τόν ἐπαινεῖ καί νά τόν τιμᾷ ὄχι μόνο ὁ ἱερός ὑμνογράφος ἀλλά καί ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ;

Ἡ ἐπιλογή του ἀφοροῦσε «τήν ὄντως ζωή» χάριν τῆς ὁποίας «τῆς παρούσης ἡλόγησε».

Ποιά εἶναι ὅμως «ἡ ὄντως ζωή» τήν ὁποία ἐπέλεξε ὁ ὅσιος Θεοφάνης; Εἶναι ἡ πραγματική καί ἀληθινή ζωή γιά τήν ὁποία ἔπλασε ὁ Θεός τόν ἄνθρωπο καί τήν ὁποία τοῦ χάρισε. Εἶναι ἡ ζωή στήν ὁποία δέν ὑπάρχει οὔτε πόνος οὔτε θλίψη οὔτε στεναγμός. Εἶναι ἡ ζωή ἡ ὁποία δέν γνωρίζει τέλος καί θάνατο. Εἶναι ἡ ζωή στήν ὁποία κυριαρχεῖ ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ Αὐτοζωή καί ὁ χορηγός τῆς ζωῆς.

Γι' αὐτή τή ζωή μᾶς δημιούργησε ὁ Θεός, ἡ παρακοή καί ἔκπτωση ὅμως τῶν πρωτοπλάστων μᾶς ἔκαναν νά ζοῦμε μία ζωή, ἡ ὁποία δέν ἔχει σχέση μέ «τήν ὄντως ζωή», ἀλλά ἀποτελεῖ μόνο προκαταρκτικό της στάδιο, στό ὁποῖο πρέπει νά ἀγωνιζόμεθα καί νά προσπαθοῦμε γιά νά κερδίσουμε «τήν ὄντως ζωή». Καί ἡ «ὄντως ζωή» δέν εἶναι προσωρινή καί χρονικά περιορισμένη, ὅπως εἶναι ἡ παρούσα, ἀλλά αἰώνια.

«Ἡ ὄντως ζωή» δέν εἶναι βεβαίως μία αὐτόματη συνέχεια τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας. Κανείς δέν μπορεῖ νά ζήσει στήν αἰώνια ζωή, ἐάν δέν ἐπιθυμεῖ διακαῶς νά τήν κερδίσει, ἐάν δέν ἀγωνισθεῖ γι' αὐτήν μέ ὅλη τή δύναμη τῆς ψυχῆς του, ἐάν δέν προσφέρει τά πάντα γιά νά τήν ἀγοράσει, ὅπως μᾶς περιγράφει ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, μιλώντας γιά τόν ἔμπορο ἐκεῖνο πού βρῆκε τόν πολύτιμο μαργαρίτη καί πώλησε ὅσα εἶχε γιά νά τόν ἀγοράσει.

Καί ὅπως γιά ὅλα τά σπουδαῖα καί πολύτιμα πράγματα χρειάζεται ἀφοσίωση καί προσήλωση γιά νά τά ἐπιτύχουμε, καί δέν εἶναι δυνατόν ἄλλα νά ἐπιδιώκουμε καί μέ ἄλλα νά ἀσχολούμεθα, τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά «τήν ὄντως ζωή».

Ἐάν θέλουμε πράγματι νά τήν κερδίσουμε καί νά τήν ζήσουμε, δέν μπορούμε νά εἴμαστε προσκολλημένοι στήν παρούσα καί ἐπίγεια ζωή μας, γιατί ἡ μέριμνά μας γι' αὐτήν καί τίς ἀνάγκες της μᾶς κάνει νά μὴν ἐπικεντρώνουμε τήν προσοχή μας καί τήν προσπάθειά μας στήν «ὄντως ζωή», στή μέλλουσα ζωή.

Αὐτή τή ζωή, τήν ἀληθινή καί αἰώνια ζωή, προτίμησε καί ἐπέλεξε ὁ ὅσιος Θεοφάνης, γιά νά ζήσει μαζί μέ τόν Χριστό αἰωνίως καί νά ἀπολαμβάνει τά ἀγαθά της.

Γι' αὐτό καί ὁ ἱερός ὑμνογράφος τόν ἐπαινεῖ καί τόν ἐγκωμιάζει, ἐπειδὴ «διὰ τήν ὄντως ζωήν τῆς παρούσης ἠλόγησε». Ἀδιαφόρησε, δηλαδή, ὁ ὅσιος Θεοφάνης γιά τήν παρούσα, προκειμένου νά κερδίσει τή μέλλουσα.

Τό πρῶτο πού ἔκανε ἦταν νά ἐγκαταλείψει τά πάντα καί νά ἀφιερωθεί ὡς μοναχός στό Ἅγιον Ὄρος.

Ἀλλά καί ὅταν χρειάστηκε νά σώσει τόν ἀνηψιό του ἀπό τόν ἐξισλαμισμό, καί τότε δέν δίστασε καί πάλι νά ἐγκαταλείψει τή Μονή Δοχειαρίου, στήν ὁποία μάλιστα ἦταν ἡγούμενος, γιά νά πάει στήν Κωνσταντινούπολη καί νά προσπαθήσει νά τόν γλιτώσει ἀπό τόν κίνδυνο πού διέτρεχε, θεωρώντας ὅτι εἶναι πῶς σημαντικό νά σώσει μία ψυχή ἀπό τόν πνευματικό θάνατο, παρὰ νά παραμείνει στήν ἡσυχία καί τήν ἀσφάλεια τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

Καί ὅταν πάλι ἀργότερα, κατάλαβε ὅτι οἱ μοναχοί του φοβόταν, ἐξαιτίας τῆς παρουσίας του, ἐνδεχόμενα ἀντίποινα τῶν Τούρκων, καί πάλι δέν θέλησε νά τοὺς δημιουργήσει πειρασμό, καί προτίμησε νά θυσιάσει τή δική του ἀνάπαυση, νά φύγει ἀπό τό Ἅγιον Ὄρος καί νά ἀναζητήσει, ἀρχικά στή Σκήτη τῆς Βεροίας καί στή συνέχεια ἐδῶ στή Νάουσα, τόπο κατάλληλο γιά νά συνεχίσει τόν ἀγῶνα του γιά τήν «ὄντως ζωή», τήν ὁποία καί κέρδισε γιά νά ζεῖ καί νά εὐφραίνεται στόν οὐρανό αἰωνίως.

Αὐτή ἡ ἐπιλογή τῆς αἰωνίου καί ὄντως ζωῆ χάριν τῆς ὁποίας ἀδιαφόρησε γιά τήν πρόσκαιρη καί παρούσα κάνει καί τόν ἱερό ὑμνογράφο νά ὀνομάζει τόν ὅσιο Θεοφάνη σοφό, γιατί εἶναι ἀπόδειξη σοφίας, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κάνει τή σωστή ἐπιλογή στή ζωή καί ἀγωνίζεται νά κερδίσει τήν αἰώνια, ἀντὶ νά ἀναλώνεται στήν ἐπιδίωξη πρόσκαιρων καί ἐφήμερων ἀγαθῶν.

Αὐτή τή σοφία ἃς ἀποκτήσουμε καί ἐμεῖς, μιμούμενοι τό παράδειγμα τοῦ
ὁσίου Θεοφάνους, καί ἀποφεύγοντας τήν προσκόλλησή μας στήν ἐπί γῆς
ζωῆς πού δέν διαρκεῖ πολλά χρόνια, ὥστε νά κερδίσουμε τήν αἰώνια διά
πρεσβειῶν του.